

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
від « 18 » березня 2022 р. № 44 од

ПОЛОЖЕННЯ

**про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського
та про прийом на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з інших закладів освіти**

1. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про професійний розвиток працівників», Постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року №800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами), Наказу Міністерства освіти і науки України №1341 від 30 жовтня 2020 року «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників», Наказу Міністерства освіти і науки України №977 від 11 липня 2019 року «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 26 червня 2019 року (протокол №6) «Про затвердження Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості», Стандартів і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), і визначає порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, а також порядок прийому на стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників інших закладів освіти.

1.2. Науково-педагогічні й педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

1.3. Метою підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників університету є їхній професійний розвиток відповідно до державної політики в галузі освіти та забезпечення якості освіти.

1.4. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників спрямовується на оволодіння, оновлення й поглиблення працівниками спеціальних фахових, науково-методичних, педагогічних, соціально-гуманітарних, психологічних, правових, економічних та управлінських компетентностей, зокрема вивчення вітчизняного та зарубіжного

досвіду, що сприяє якісному виконанню ними своїх посадових обов'язків, розширенню їхніх компетенцій тощо.

1.5. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється з метою формування й закріплення на практиці професійних компетентностей, здобутих у результаті теоретичної підготовки, щодо виконання завдань і обов'язків на займаній посаді або посаді вищого рівня, засвоєння вітчизняного й зарубіжного досвіду, формування особистісних якостей для виконання професійних завдань на новому, більш високому якісному рівні в межах певної спеціальності.

1.6. Основними завданнями підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників є:

- удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності);
- набуття особою досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії та/або займаної посади;
- формування й розвиток цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.

1.7. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського згідно зі ст. 52 Закону України «Про вищу освіту» забезпечує постійне підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників за вибраними ними формами й видами навчання. Підвищення кваліфікації є однією зі складових системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

1.8. Науково-педагогічні й педагогічні працівники університету можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

1.9. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється на підставі договорів, що укладаються між закладом-замовником та закладом-виконавцем.

1.10. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників можуть бути кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження університету, інші джерела, не заборонені законодавством.

2. Види, форми та організація підвищення кваліфікації

2.1. Науково-педагогічні й педагогічні працівники університету можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами й видами.

Формами підвищення кваліфікації є:

- інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева),
- дуальна,
- на робочому місці,
- на виробництві тощо.

Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за індивідуальною програмою підвищення кваліфікації за профілем відповідно до освітньої програми, яку забезпечує працівник;
- наукове стажування;
- участь у конференціях, семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

2.2. Окремі види діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, другої вищої освіти, а також участь у конференціях, семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо), що провадилася поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до цього Положення.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, результатів їх та обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників університету визначається цим Положенням.

2.3. Науково-педагогічні й педагогічні працівники з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької діяльності та/або посадових обов'язків самостійно обирають конкретні форми, види, напрями й суб'єктів надання освітніх послуг із підвищення кваліфікації

2.4. Підвищення кваліфікації за індивідуальною програмою науково-педагогічними й педагогічними працівниками здійснюється не рідше одного разу на п'ять років згідно з планом підвищення кваліфікації університету на навчальний рік, що формується, затверджується і виконується відповідно до цього Положення. Педагогічні та науково-педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами університетського Плану.

2.5. Суб'єктом підвищення кваліфікації для науково-педагогічних і педагогічних працівників може бути заклад вищої освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, зокрема фізична особа – підприємець, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації науково-педагогічним і педагогічним працівникам. Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

2.6. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників університету може здійснюватися:

- в університеті за основним місцем роботи працівника;
- в іншому закладі освіти;
- у науковій установі;
- в організаціях;
- на підприємствах тощо.

Стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників університету може здійснюватися в університеті за місцем роботи працівника, іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює в суб'єкта

підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється за керівництва працівника (супервізора), який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію.

2.7. Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

2.8. Програму підвищення кваліфікації затверджує проректор з наукової роботи університету. Програма підвищення кваліфікації повинна містити інформацію про:

- тему (напрямок, найменування),
- зміст,
- обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС,
- вид,
- форму підвищення кваліфікації,
- місце (місця) надання освітньої послуги,
- очікувані результати навчання,
- вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до фактичної тривалості її в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

2.9. Університет забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом оприлюднення її на своєму веб-сайті, офіційному веб-сайті МОН України (установ, що належать до сфери управління його), або на Національній освітній електронній платформі із зазначенням строків (графіка) виконання такої програми.

2.10. Організацію підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників університету та прийом представників інших закладів освіти на стажування на базі університету здійснює аналітично-організаційний відділ, який:

- завчасно інформує науково-педагогічних і педагогічних працівників, інші структурні підрозділи про суб'єкти підвищення кваліфікації та програми підвищення кваліфікації;
- розміщує відповідну інформацію на інформаційних стендах, офіційному вебсайті;
- веде облік науково-педагогічних і педагогічних працівників, що підлягають підвищенню кваліфікації за індивідуальною програмою (не рідше одного разу на п'ять років);
- розробляє щороку плани-графіки підвищення кваліфікації;

- здійснює інші організаційні заходи щодо підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

2.11. Науково-педагогічні й педагогічні працівники, які відповідно до плану-графіка проходять підвищення кваліфікації за індивідуальною програмою (не рідше одного разу на п'ять років), подають до аналітично-організаційного відділу такі документи:

- заяву про направлення на підвищення кваліфікації за формою, наведеною в Додатку 1 до цього Положення, погоджену проректором з наукової роботи, начальником аналітично-організаційного відділу, деканом факультету (директором інституту), завідувачем кафедри;
- витяг з протоколу засідання кафедри щодо направлення на підвищення кваліфікації;
- направлення на підвищення кваліфікації науково-педагогічного або педагогічного працівника за формою, наведеною в Додатку 2 до цього Положення;
- індивідуальну програму підвищення кваліфікації за формою, наведеною в Додатку 3 до цього Положення, що містить: мету, завдання, строк, обсяг, зміст підвищення кваліфікації, очікувані результати.

Оброблення персональних даних працівників здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

2.12. Направлення на підвищення кваліфікації за індивідуальною програмою за профілем (не рідше одного разу на п'ять років) науково-педагогічних і педагогічних працівників Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського здійснюється за наказом ректора університету відповідно до плану-графіка.

2.13. Зарахування на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з інших закладів освіти здійснюється за наказом ректора (проректора з наукової роботи) на підставі направлення на підвищення кваліфікації закладу-замовника та інших документів, передбачених чинним законодавством.

2.14. Направлення на підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за межі України здійснюється відповідно до цього Положення та «Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 року № 411. Фінансування закордонного стажування здійснюється за власний рахунок особи, а також коштом фізичних і юридичних осіб на підставі договорів, укладених з іноземними закладами вищої освіти, науковими та іншими установами.

2.15. Науково-методичне забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з інших закладів освіти здійснює кафедра, що відповідає профілю й напрямку підвищення кваліфікації науково-педагогічного або педагогічного працівника.

2.16. Проректор з наукової роботи здійснює контроль за процесом підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

3. Особливості підвищення кваліфікації

3.1. Науково-педагогічні й педагогічні працівники університету підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Положенням за різними формами та видами – постійно, та не рідше одного разу на п'ять років – за індивідуальною програмою за профілем.

3.2. Науково-педагогічні й педагогічні працівники університету можуть підвищувати свою кваліфікацію згідно з цим Порядком за основним місцем роботи (окрім стажування за індивідуальною програмою за профілем, що відбувається один раз на п'ять років відповідно до плану-графіку).

3.3. Ректор, проректори, декан, заступник декана факультету, завідувач кафедри, завідувач аспірантури й докторантури університету, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи (обсяги такого підвищення кваліфікації визначає вчена рада університету), а також не рідше одного разу на п'ять років – за індивідуальною програмою за профілем.

3.4. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками, а також під час проведення атестації педагогічних працівників університету.

4. Періодичність, обсяг і зміст підвищення кваліфікації

4.1. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників визначається в годинах та кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) за накопичувальною системою (Додаток 5).

4.2. Обсяг підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників університету протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС (один кредит ЄКТС становить 30 годин). Один день підвищення кваліфікації оцінюється у 6 годин або 0,2 кредиту ЄКТС.

4.3. Один тиждень наукового стажування науково-педагогічних працівників зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

4.4. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі науково-педагогічного й педагогічного працівника у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

4.5. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників шляхом участі їх у конференціях, семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо здійснюється постійно. Обсяг (тривалість) такого підвищення кваліфікації (за обов'язкової наявності сертифікатів, свідоцтв, довідок) визначається відповідно до його фактичної тривалості в годинах або в кредитах ЄКТС, але не більше ніж 30 годин або 1кредиту ЄКТС на рік. Один день участі дорівнює не більше 6 годин.

4.6. Строк навчання науково-педагогічних і педагогічних працівників за межами України встановлюється відповідно до вимог законодавства та на підставі договорів, укладених з іноземними закладами вищої освіти, науковими, освітньо-науковими й іншими установами.

4.7. Зміст індивідуальних програм стажування за профілем формується з урахуванням галузевої специфіки та наукового спрямування науково-педагогічних і педагогічних працівників і визначається:

- вимогами суспільства щодо забезпечення закладів вищої освіти висококваліфікованими фахівцями;
- сучасними вимогами щодо форм, методів і засобів професійної діяльності працівників;
- державними та галузевими стандартами вищої освіти;
- досягненнями в напрямках соціальної, психологічної, управлінської, економічної, правової, технологічної підготовки тощо.

Навчання забезпечує поєднання теоретичного матеріалу з практичним спрямуванням у розв'язанні конкретних завдань і проблем розвитку закладів вищої освіти.

4.8. Індивідуальні програми стажування за профілем науково-педагогічних і педагогічних працівників розробляються за погодженням із завідувачем кафедри, ухвалюють вчені ради факультетів (інституту) і затверджуються проректором з наукової роботи (Додаток 3).

5. Визнання результатів підвищення кваліфікації

5.1. За результатами проходження підвищення кваліфікації науково-педагогічним і педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видавання та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті суб'єкта підвищення кваліфікації та/або на Національній освітній електронній платформі протягом 15 календарних днів після їх видачі та містить таку інформацію:

- прізвище та ініціали (ініціал імені) науково-педагогічного й педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації;
- форму, вид, тему (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС;
- дату видавання та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації. У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:
- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб);
- тема (напрямок, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації в годинах та/або кредитах ЄКТС;
- прізвище, ім'я та по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію;
- опис досягнутих результатів навчання;
- дата видавання та обліковий запис документа;

- найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації в суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом Положення.

5.2. Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників визначає вчена рада університету.

5.3. Педагогічний або науково-педагогічний працівник упродовж десяти днів після завершення стажування за індивідуальною програмою за профілем подає на кафедру звіт про проходження стажування (Додаток 4) та всі документи, що підтверджують підвищення кваліфікації за іншими видами (участь у конференціях, семінарах, вебінарах, тренінгах, курсах тощо) з метою визнання результатів підвищення кваліфікації за останні п'ять років (Додаток 6). Сумарний обсяг підвищення кваліфікації має становити не менше 180 годин (або 6 кредитів ЄКТС) за п'ять років.

5.4. У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені в Інтернет в електронному портфоліо науково-педагогічного й педагогічного працівника.

5.5. Упродовж одного місяця після звітування на кафедрі результати підвищення кваліфікації розглядаються та затверджуються на засіданні вченої ради факультету (інституту). Для визнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада факультету (інституту) заслуховує працівника щодо виконання індивідуальної програми та основних результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада факультету (інституту) може надати рекомендації науково-педагогічному або педагогічному працівникові щодо повторного підвищення кваліфікації в інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації університету до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

5.6. Участь науково-педагогічних і педагогічних працівників у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. №579, та іншими актами законодавства, визнається вченою радою факультету (інституту) як підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі науково-педагогічного чи педагогічного працівника у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

5.7. Наукове стажування науково-педагогічних працівників університету, що здійснюється відповідно до статті 34 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність", може бути визнане вченою радою як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. Один тиждень наукового стажування науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

5.8. Результати інформальної освіти (самоосвіти) науково-педагогічних і педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене чи почесне звання, можуть бути визнані вченою радою університету як підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

5.9. Здобуття другого магістерського рівня вищої освіти, закінчення аспірантури (докторантури) визнається як підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників. Обсяг підвищення кваліфікації в таких випадках вираховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми в годинах або кредитах ЄКТС. Здобуття наукового ступеня кандидата (доктора) наук, присвоєння вченого звання доцента (професора) також визнається як підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників в обсязі 120 годин.

5.10. Остаточне рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації приймається проректором з наукової роботи за поданням вченої ради факультету (інституту).

5.11. Аналітично-організаційний відділ здійснює облік звітної документації та вносить пропозиції щодо подальшого використання результатів підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників в організації освітнього процесу та наукової діяльності Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

5.12. Копії документів про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників зберігаються на кафедрах та в особовій справі працівника і використовуються для підготовки звіту про проведену роботу за результатами календарного року.

5.13. Копії документів, що підтверджують підвищення кваліфікації, розміщуються на персональних сторінках працівників факультету (інституту) на офіційному сайті університету.

Положення схвалено на засіданні Вченої ради Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол №11 від 15 березня 2022 року).

Проректор з наукової роботи

А.М. Коломієць

Вчений секретар вченої ради

І.М. Лапшина